

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Aleny Priellovej a JUDr. Zdenky Kohútovej v právnej veci žalobcu: **Z. P., G., K., X.**, Česká republika, IČO: X., zastúpeného Mgr. L. P., advokátom, P. 118 00 Praha 1 – M., Česká republika, proti žalovanému: **C. F., spol. s r. o. v likvidácii**, T., X. Bratislava, **o zaplatenie 720 000 Kč s prísl.**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. marca 2006 č. k. Z-2-43 Cb 154/96-133, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. marca 2006 č. k. Z-2-43 Cb 154/96-133 **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Zistil, že predmetom sporu je zaplatenie faktúry č. 51/95 zo dňa 9.10.1995 v sume 720 000 Kč titulom zálohy zo zmluvy o dielo v sume 480 000 Kč a poplatku z omeškania od 9.8.1995 do 9.10.1995 v sume 240 Kč, spolu s 19 % úrokom z omeškania od 9.10.1995 do zaplatenia. Bolo preukázané, že účastníci konania uzatvorili dňa 9.8.1995 zmluvu o dielo na prípravu a vytlačenie publikácie „Register nebezpečných látok“. V čl. II zmluvy si dohodli

harmonogram dodávky. Z časového harmonogramu vyplýva plnenie úloh už pred termínom uzatvorenia zmluvy o dielo. Podľa bodu 4 tohto harmonogramu sa žalobca zaviazal odovzdať žalovanému odborný text publikácie do 21.7.1995 a žalovaný podľa bodu 6 harmonogramu sa zaviazal odovzdať žalobcovi ako dodávateľovi odborný text publikácie v slovenskej verzii k prvým korektúram kapitol 1, 2, 5, a 6. Z listu žalovaného zo dňa 15.8.1995 mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobca nedodal k prekladu do slovenského jazyka kapitolu 6, o čom mal byť žalobca telefonicky informovaný a urgovaný. Žalovaný upozornil žalobcu na neplnenie si jeho povinností podľa časového harmonogramu s tým, že ak si uvedenú povinnosť nesplní do 30.8.1995, odstupuje od zmluvy o dielo. Žalovaný zároveň v tejto súvislosti požiadal žalobcu o odklad zaplatenia zálohy v sume 480 000 Kč s tým, že ju uhradí ihneď po splnení povinnosti žalobcu – dodanie kapitoly č. 6. Tento list žalovaného bol doručovaný do sídla žalobcu uvedeného v zmluve o dielo – B., Praha 2, ktorý bol vrátený odosielateľovi s tým, že adresát je neznámy. V zmluve o dielo má žalobca uvedené ako sídlo B., Praha 2, pobočka v K., G.. Z obsahu zmluvy o dielo nevyplýva, že by korešpondencia medzi zmluvnými stranami mala byť žalobcovi adresovaná na adresu jeho pobočky v K.. Obdobne zostal nedoručený list právneho zástupcu žalovaného zo dňa 5.9.1995, ktorým žalovaný oznamuje žalobcovi, že odstupuje od zmluvy o dielo, a zároveň mu vracia faktúru č. 45/95.

Žalobca nepreukázal súdu, že dodal žalovanému 6. kapitolu pripravovanej publikácie. Súd mal preto za preukázané, že žalovaný listom zaslaným žalovanému doporučene dňa 15.8.1995 urgoval dodanie kapitoly č. 6 podľa časového harmonogramu s upozornením, že bez tejto kapitoly nemôže plniť svoje ďalšie povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o dielo.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal, že dodal žalovanému 6. kapitolu publikácie podľa časového harmonogramu, čím v zmysle § 345 ods. 3 Obchodného zákonníka vzniklo žalovanému právo na odstúpenie od zmluvy o dielo, čo žalovaný využil a listom zo dňa 5.9.1995 odstúpil od zmluvy o dielo. Podľa § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy, okrem nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy. Žalobcovi teda nevzniklo právo na zaplatenie zálohy zo zmluvy o dielo 480 000 Kč a poplatku z omeškania 240 000 Kč a 19 % úroku z omeškania, ale iba právo na vyúčtovanie náhrady škody vzniknutej porušením zmluvy, ktoré si neuplatnil. Súd prvého stupňa preto žalobu zamietol v celom rozsahu.

Proti rozsudku podal odvolanie žalobca. Uviedol, že súd prvého stupňa chybne vyhodnotil skutkový stav, a následne urobil nesprávne právne závery. Nie je správny záver súdu, že žalobca nedodal žalovanému 6. kapitolu Registra nebezpečných látok. Žalobca preukázal, že došlo k odovzdaniu tejto kapitoly pre žalovaného, a to listami zaslanými žalovanému, v ktorých je jednoznačne uvedené, že žalobca túto kapitolu žalovanému zaslal. Ide najmä o list z 11.7.1995, ktorého prílohou bolo dodanie chýbajúcich častí diela, vrátane kapitoly č. 6. Žalobca preukázal dodanie celého diela, aj chýbajúcej časti diela, a to predložením jedného exempláru vytlačeného Registra nebezpečných látok. To preukazuje, že dielo bolo celé vyhotovené aj v preklade v slovenskom jazyku, pričom tento preklad v súlade so zmluvou o dielo obstaral sám žalovaný. Ide teda o nezvratný dôkaz, že žalovaný musel celé dielo, vrátane chýbajúcej časti prevziať, inak by nemohol zabezpečiť jeho preklad. Komplexný exemplár diela obsahuje aj spornú kapitolu č. 6. V odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa chýba argumentácia, prečo sa súd nevysporiadal s týmto predloženým dôkazom. Preto neboli dané zákonné dôvody na odstúpenie žalovaného od zmluvy o dielo, pretože žalobca žiadnym, ani nepodstatným spôsobom, neporušil svoje záväzky zo zmluvy o dielo. Podľa názoru žalobcu, teda zmluva o dielo naďalej trvá a žalobca bol a je pripravený celé dielo plniť. Toto plnenie je však viazané na existenciu záväzku žalovaného na zloženie zálohy na vykonanie diela vo výške 480 000 Kč. Ak súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na zaplatenie zálohy na cenu diela a úrokov z omeškania, ale má nárok na náhradu škody, mal sám vec právne vyhodnotiť, či žalovaný nárok bude posudzovať ako nárok na zaplatenie zálohy a úroku z omeškania, alebo ako nárok na náhradu škody. Následne mal účastníkov poučiť o tom, ako mieni vec právne kvalifikovať a vyzvať ich k predloženiu ďalších dôkazov s ohľadom na právnu kvalifikáciu. Navyše, žalobca oprávnene žiada od žalovaného zaplatenie zálohy, keď zmluva o dielo trvala a trvá a zloženie zálohy nie je v zmluve vôbec viazané na dodanie akejkoľvek časti diela. Naopak, vyhotovenie a dodanie diela aj v časti musí byť podmienené zložením zálohy, pretože bez zálohy by žalobca ako dodávateľ musel časť diela zhotovovať a obstarávať na svoje vlastné náklady. Na toto súd prvého stupňa vôbec pri rozhodovaní neprihliadal. Navrhuje preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie 720 000 Kč s 19 % úrokom z omeškania od 9.10.1995 do zaplatenia.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V konaní nebolo sporné, že účastníci konania uzavreli dňa 9.8.1995 písomnú zmluvu o dielo, ktorou sa žalobca zaviazal pripraviť a vytlačiť publikáciu s názvom „Register nebezpečných látok“ vo formáte A6 v slovenskom jazyku, pripraviť odovzdané matrice k tlači a vytlačiť celkom 10 000 ks publikácie, previesť lamináciu obálky registra, vrátane zlepenia do kompletného zväzku podľa schválenej farebnej predlohy z českého vydania a odovzdať toto dielo žalovanému najneskôr do 31.10.1995. Žalovaný ako objednávateľ sa zaviazal odovzdať žalobcovi ako dodávateľovi diela podklady v dohodnutom termíne podľa časového harmonogramu tak, aby boli odovzdané do tlačiarne najneskôr do 4.9.1995 a uhradiť žalobcovi na jeho účet zálohu na dielo 480 000 Kč vopred, najneskôr do 20.8.1995. V konaní taktiež nebolo sporné, že žalovaný túto dohodnutú zálohu, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu, žalobcovi neuhradil a žalobca neodovzdal žalovanému predmet zmluvy o dielo. Z listu žalovaného z 5.9.1995 adresovaného žalobcovi vyplýva, že žalovaný odstupuje podľa § 345 ods. 3 Obchodného zákonníka od zmluvy o dielo pre nepodstatné porušenie povinnosti zo strany žalobcu z tejto zmluvy, a to nedodanie 6. kapitoly Registra nebezpečných látok na preklad do slovenského jazyka pre žalovaného.

Podľa § 537 ods. 1 Obchodného zákonníka, zhotoviteľ je povinný vykonať dielo na svoje náklady a na svoje nebezpečenstvo v dohodnutom čase, inak v čase primeranom s prihliadnutím na povahu diela.

Podľa § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka, objednávateľ je povinný zaplatiť zhotoviteľovi cenu v čase dohodnutom v zmluve. Pokiaľ zo zmluvy alebo z tohto zákona nevyplýva niečo iné, vzniká nárok na cenu vykonaním diela.

Podľa § 546 ods. 2 Obchodného zákonníka, dohodnutie a poskytnutie preddavkov na cenu za dielo sa nedotýka nárokov podľa § 548 a § 549 Obchodného zákonníka.

Z citovaného ustanovenia § 537 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že žalobca ako zhotoviteľ diela bol povinný dielo uskutočniť na svoje náklady a žalovaný ako objednávateľ bol povinný zaplatiť žalobcovi cenu diela 1 600 000 Kč, v čase dohodnutom v zmluve o dielo v časti III/3 – do 30 dní odo dňa prijatia faktúry zo strany žalobcu po splnení podmienky prevzatia kompletnej dodávky Registra nebezpečných látok žalovaným.

Odvolačí súdu dospel k záveru, že žalovanému podľa citovaného ustanovenia § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka nevznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cenu diela, pretože žalobca dielo nevykonal a neodovzdal ho podľa zmluvy žalovanému. Predmetom tohto sporu nie je zaplataenie celej ceny diela, ale zaplataenie dohodnutej zálohy na cenu diela vo výške 480 000 Kč, ktorá podľa citovaného ustanovenia § 546 ods. 2 Obchodného zákonníka je dohodnutým preddavkom na cenu za celé dielo 1 600 000 Kč. Preddavok na cenu za dielo sa považuje za čiastočné plnenie zo strany objednávateľa, zaplatiť cenu za vykonané dielo. Nezaplataenie preddavku na cenu za dielo možno považovať za porušenie zmluvnej povinnosti jednej zmluvnej strany, čo zakladá právo druhej zmluvnej strany odstúpiť od zmluvy podľa § 345 Obchodného zákonníka, s následným uplatnením nároku na náhradu škody podľa § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka voči tej strane, ktorá porušila zmluvnú povinnosť zaplatiť preddavok na cenu diela. V prejednávanej veci, teda tým, že žalovaný nezaplatil žalobcovi dohodnutý preddavok – zálohu na cenu diela 480 000 Kč, došlo zo strany žalovaného k porušeniu zmluvnej povinnosti a žalobcovi vznikol nárok na odstúpenie od zmluvy. Žalobca od zmluvy o dielo neodstúpil, a preto mu nevznikol nárok na náhradu škody, ktorá mu mohla vzniknúť tým, že mu žalovaný neuhradil zálohu na cenu diela. Tým, že nedošlo k vykonaniu dohodnutého diela, žalobcovi nevznikol nárok na zaplataenie dohodnutej ceny diela, a teda ani uplatneného preddavku na cenu za dielo. Keďže z rozhodných skutočností, ktoré žalobca uviedol v žalobe, iný nárok nemožno vyvodiť, žalobe nebolo možno vyhovieť ani podľa inej právnej kvalifikácie.

Súd prvého stupňa preto správne vo veci rozhodol, keď uplatnenú pohľadávku žalobcu titulom zaplataenia zálohy na cenu diela zamietol. Odvolačí súd preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli, preto mu neboli priznané (§ 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. júla 2008

Za správnosť vyhotovenia: S.

JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu